

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

3 Vtrum peccatum originale deriuetur ad omnes qui ex Adam per viam
seminis generantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](#)

naturæ, sicut uelocitas corporis, bonitas ingenii, & A naturæ, sicut uelocitas corporis, bonitas ingenii, & A alia huiusmodi, nullo autem modo ea quæ sunt pure personalia, ut * dictum est. Sicut autem ad personam pertinet aliquid secundum seipsum, & aliquid ex dono gratiæ, ita etiam ad naturam potest aliquid pertinere secundum seipsum, scilicet quod cauatur ex principio eius, & aliquid ex dono gratiæ: & hoc ex dono iustitia originalis, sicut in primo* dictum est, erat quoddam donum gratiæ toti humanæ naturæ diuinitus collatum in primo parente, quod quidem primus homo amisit per primum peccatum: unde si cur illa originalis iustitia traducta fuisset in posteros simili cum natura, ita etiam inordinatio oportita. Sed alia peccata actualia uel primi parentis, uel aliorum non corruptunt naturam, quantum ad id quod nature est, sed solum quantum ad id quod personæ B est, id est secundum pronitatem ad actum, unde alia peccata non traducuntur.

Ad PRIMVM ergo dicendum, quod poena spirituali, sicut * Augustinus dicit in epistola ad Au-
tum, nunquam puniuntur filii pro parentibus, nisi
communicent in culpa, uel per originem, uel per imi-
tationem, quia omnes animæ immediate sunt
Dei, ut dicitur Ezech. 18. Sed pena corporali interdù
iudicio diuino, uel humano puniuntur filii pro pa-
rentibus, in quantum filius est aliquid patris secun-
dum corpus.

Ad SECUNDVM Dicendum, quod illud quod ha-
bet aliquis ex se, magis potest traducere, dummodo
sit traducibile, sed peccata actualia proximorum per-
rent non sunt traducibilia, quia sunt pure perso- C nalia, ut * dictum est;

Ad TERTIVM Dicendum, quod primum pec-
catum corruptit naturam humanam corruptione
ad naturam pertinente: alia uero peccata corrupti-
pam corruptione pertinente ad solam perso-
nam.

[¶] Super questionis
81. articulum ter-
tium.

ARTICVLVS III.

Vtrum peccatum primi parentis tran-
seat per originem in omnes homines.

In art. 3. eiusdem 81.
q. omittit 2. adver-
te duo circa univer-
salitatem peccati ori-
ginis. Primum est,
quod ad fidem catho-
licam spectat, quod
omnes, præter solum
Christum, contrahant
peccatum originale:
quod dictum non in-
telligendum est ali-
ter, quam de morte,
qua est pena peccati
originis, ita quod si
cut omnes incurri-
mores, i. necessitate
morienti, ita oës in-
curruunt peccati ori-
ginale, i. necessitate
habendi peccatum ori-
ginale. Et sicut nō spe-
ctat ad fidem, an fin-
guli moriantur actualia
peccata, sicut per
traditionem, tunc
dictum est.

¶ 3 Præt. Donum Christi est maius; quam peccatum
Adas, ut Apostolus dicit Rom. 5. Sed donum Christi
non transit in omnes homines. ergo nec peccatum
Adæ.

SED CONTRA est, quod Apostolus dicit Ro. 5. Mors in
omnes pertransiit, in quo omnes peccaverunt.

RESPON. Dicendum, quod secundum fidem catholicam firmi-
ter est tenendum, quod omnes homines, præter solum Christum, ex Adam deriuati, peccatum originale ex Adam contrahunt: alioquin non omnes indigerent redēptione, que est per Christum, qđ est errorem. Ratio autem summi potest ex hoc, quod * supra dictū est, scilicet quod sic ex peccato pri-
mi parentis traducitur culpa ori-
ginalis in posteros, sicut a uolun-
tate animæ per motionem mem-
brorum, traducitur peccatum actualia
ad membra corporis. Manife-
stum est autem quod peccatum a-
ctuale traduci potest ad omnia
membra, quia nata sunt moueri a
uoluntate. unde & culpa origina-
lis traducitur ad omnes illos, qui
mouentur ab Adam motione ge-
nerationis.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod probabilius, & conuenientius tenetur, quod omnes illi, qui in aduentu Domini reperientur, morientur, & post modicum re-
surgent, ut in tertio plenius dice-
tur. Si tamen hoc uerum sit, quod
alii dicunt, quod illi nisi quā mo-
rissentur, sicut Hieronymus narrat
diuersorum opiniones in quadā
epistola ad Minerium, de Resurre-
ctione carnis, dicendū est ad argu-
mentum, quod illi etiā non moriā-
tur, est tamen in eis reatus mortis;
sed pœna auferitur a Deo, qui etiā
peccatorum actualium pœnas cō-
donare potest.

AD SECUNDVM dicendum, quod peccatum originale per ba-
ptismum auferatur reatu, in qua-
ntum anima recuperat gratiam
quantum ad mentem: remanet
tamen peccatum originale actu
quātum ad mortem, qui est inor-
dinatio partium inferiorum ani-
me, & ipsius corporis, secundum
quod homo generat, & non secū-
dum mentem: & ideo baptizati
traducunt peccatum originale.
Non enim parentes generant in-
quantum sunt renouati per ba-
ptismum, sed inquantum retinēt
adhuc aliquid de uetus state primi
peccati.

AD TERTIVM dicendum, quod sicur peccatum Adæ tra-
ducitur in omnes, qui ab Adam cor-
poraliter generantur; ita gratia
Christi traducitur in omnes, qui
ab eo spiritualiter generantur
per fidem, & baptismum: &
non solum ad remouendam cul-
pam primi parentis, sed etiam
ad remouendum peccata actualia,
& ad introducendum in glo-
riam.

Prima Secundæ S. Thomæ,

litter, an diuina dispo-
sitione aliquis nō mo-
riatur: ita non spe-
cta ad fidem, an
aliquis ex speciali
prærogativa gratiæ
non incurrit
actualiter. origi-
nale peccatum. de
utroque enim fi-
mūl, inquit Apo-
stolus ad Romanos
quinto. Per unum
hominem peccatum
introit in mun-
dum, & per pec-
catum mors. Est
igitur necessarium
secundum catholicā
fidem credere, quod
omnis utriusque fe-
xus ab Adam secun-
dum rationem semi-
nalē proueniens, ex ipsa sua ge-
neratione fit obno-
xius peccato origi-
nali. & contra Pelagianos dicentes op-
positum, Aug. diffe-
rit, & diffinit. De fo-
lo autem Iesu Chri-
stio uerum est, quod
ex ipsa generatione
nulli obnoxii est
peccato: iuxta uer-
bum Angeli ad beatam
Virginem ante
filiī conceptionem, Incepit hac
qua vocatur natu-
ralis, sp. in ipso
profectionis
&c. to. 3.

A. r. huius
quest.

Z 2 ori-

QVAEST. LXXXI.

originale peccatum; per hoc non excluditur quis spectare possit tanquam probabile propter authoritates sanctorum. In principio namque prime partis diffinxit author, quomodo multipliciter aliqua spectent ad sacram theologiam: propter quod oportet sibi te habere hominem in re hac, sicut & de actuali more eorum, s. de quibus loquitur Apostolus primo ad Thessalonici, quarto & diabolicas amulaciones, detractiones, rixalique tam sub zelis, quam sub pietatis umbra, euitare, ac Spiritu iustificatio obtemperare non posse iuramento firmando hoc, uel illud.

a. dif. 11. q. 1.
art. 2. ad 3. &
di. 2. q. 1. art.
1. ad 4. & 3.
dif. 2. q. 1. art.
2. q. 2. ad 2.
& mil. q. 4.
ar. 7.

¶ In responsive ad secundum in codem articulo scito, quod peccatum originale in baptizato dicitur remanere actu, & transire reatu: quia & uere actu remanet priuatum iustitia originalis. Sumus enim adhuc illa priuati: quoniam quantum habeamus gratiam gratum factem coniungente supremum hominis Deo, non tamen habemus eam secundum hunc effectum, qui est iustitia originalis in statu isto. Grata enim, ut in prima parte dictum fuit, est radix originalis iustitiae, que olim cum suo fructu perdita, per baptismum reparatur secundum se, tantum fructum factura iustitiae originalis post resurrectionem. Et uere transire reatu, qui non remaneat in baptizato priuatio originalis iustitiae sub ratione culpa. non enim amplius est imputatur ad culpan, nec referatur punienda. Et sic brevibus hic colligere poteris, quomodo originale peccatum in baptizato actu remaneat, reatu uero transeat, & alia multa necessaria pro declaratione corrum, que sanctus Doctor dicit in litera.

E. 19. & 20.
tom. 3.
Ar. 1. & 3. hu
ius quælt.

¶ Super questionis 81. articulum quartum.

In articulo quarto eiusdem octauagesima primæ questionis in responsive ad secundum dubium occurrit: quia author in secundo sent, & hic in articulo quartu, tenet animam infici ex carne, que est pars ge-

ARTICVLVS IIII.
Vtrum si aliquis ex humana carne formaretur miraculose, contraheret originale peccatum.

AD QVARTVM sic proceditur. Videtur, quod si aliquis formaretur ex carne humana miraculose, contraheret originale peccatum. Dicit enim quedam glossa Gen. 3. q. in lumbis Adæ fuit rotunda posteritas corrupta, quia non est separata prius in loco uirga, sed postea in loco exilio: sed si aliquis homo sic formaretur, sicut dictum est, caro cuius separaretur in loco exilio. ergo contraheret originale peccatum.

¶ 1Pret. Peccatum originale causatur in nobis in quantum anima inficitur ex carne: sed caro tota hominis est infecta. ergo ex quacumque parte carnis homo formaretur, anima eius inficeretur infectione originalis peccati.

¶ 2Pret. Peccatum originale a primo parente peruenit in omnes, in quantum omnes in eo peccant, fuerunt: sed illi qui ex carne humana formarentur, in Adam fuissent. ergo peccatum originale contraherent.

SED CONTRA est, quia non fuisse in Adam secundum seminalem rationem, quod solum causat traductionem peccati originalis, ut Augustinus dicit 10. super Gen. ad literam.

R E S P O N D E O. Dicendum, quod sicut iam * dictum est, Peccatum originale a primo parente traducitur in posteros, in quantum mouentur ab ipso per generationem, sicut membra mouentur ab anima ad peccatum actuali. Non autem est motio ad generationem, nisi per uitatem actualiam in generatione: unde illi soli peccatum originale contrahunt, qui ab Adam descendunt per uitatem actualiam in generatione originaliter ab Adam deriuatam, quod est secundum seminalem rationem ab eo descendere. nam ratio seminalis nihil aliud est, quam uis actualia in generatione. Si autem aliquis formaretur uitute diuina ex carne humana, manifestum est, quod uis actualia non deriuatur ab Adam, unde non contraheret peccatum originale: sicut nec actus manus pertinet ad pec-

Factum, quam constat non esse principium actualium in generatione, nunc uero dicit, quod caro non inficit, nisi in quantum principium actualium in generatione, non enim factum hoc simili.

¶ Ad hoc dicitur, quod carnis nomine, quatuor acciperimus, corpus, ex quo deciderimus plenarium virtutem in spiritu, motu, ardore, etiam in genere, pars prolixa in generatione, ut auct. 4. ad 4. carmen patet, usq. gradu ordine pendendo, caro per generationem inducitur, etiam in mediane proportiones, dum omnia aduenient, Caro in unione, et sub actione corporis generatione, non inficit dictum, ut materia corporis forma principio in conditione naturae, et tamen & penitentia, quod de inficit, ut non convenienter attingere, & curatione, licet in te, paternum, pus in quantum diuina lenitudo generat, ita ut patet, quod in tum est, quia non inficit, hoc die, ut propter dictum, nem ut patet, nisi primum est principium, quia si caro in ne inficit, habebet, ut stat latice principio actu, & uerificatur etiam lud comparationis magis in praetitulo profitetur quantum. Magis que inficit, quam caro in ne, quia propellit, & quam caro feuerans, quam in fieri diminuit inficit dictum est, concilando.

ARTICVLVS V.

HVtrum si, Adam non peccasset, Eua peccante, filii originale peccatum contraherent.

AD QVINTVM sic proceditur. Videtur, quod si Adam non peccasset, Eua peccante, filii originale peccatum contraherent. Peccatum enim originale a parentibus contrahimus, in quantum in eis fuimus, secundum illud Apostoli Romas. In quo omnes peccauerunt: sed sicut homo preexistit in patre suo, ita in matre. ergo expectato matris homo peccatum originale contraheret, sicut & ex peccato patris,

¶ 1Pret. Si Eua peccasset, Adam non peccante, filii passibiles, & mortali nascerentur. Mater enim dat materiam in generatione, ut dicit Philosphorus in secundo de generatione animalium. mors autem, & omnis passibilitas, prouenit ex necessitate materie: sed passibilis, & necessitas moriendo sunt poena peccati originalis. ergo si Eua peccasset, Adam non peccante, filii contraherent originale peccatum.

¶ 2Pret. * Damasee dicit in li. 3. quod Spiritus sanctus præuenit in virginem, de qua Christus erat absque peccato originali nascitus, purgas eam, sed illa purgatio non fuisset necessaria, si infecio originalis peccati non contraheretur ex matre. ergo infecio originalis peccati ex matre trahitur; & sic Eua

* Super questionis duodecim prædictum quod est.

1 N articulo quod eiudicemus quod est, oculorum, in reposito adiuvere amorem apprehendere operem, quam hanc fuerat in fecundum tentarium, dicitur ne 30.